

sikre, at alle lande efterlever resolutionens bestemmelser. Det væsentligste redskab, komiteen har, er at gennemgå de enkelte landes love og praksis på ikke-spredningsområdet. Denne gennemgang kan benyttes til at lægge politisk pres på de lande, som ikke gør en stor nok indsats. Komiteen kan formidle teknisk bistand til de lande, som har den politiske vilje, men ikke har ressourcerne til at leve op til resolutionens bestemmelser. Fra dansk side lægger man stor vægt på, at komiteen aktivt bidrager til at sikre en effektiv gennemførelse af resolution 1540.

Ikke-spredningsinitiativet *PSI* (»Proliferation Security Initiative«) er et praktisk og pragmatisk samarbejde, der har som formål at gennemføre internationale aftaler og forhindre lande og ikke-statslige aktører i at handle og transportere masseødelæggelsesvåben og de tilhørende teknologier. Danmark er blandt de mest aktive medlemmer og har med sin forholdsvis store andel i den globale containerskibstrafik påtaget sig en ledende rolle for at udvikle en ny tilgang til containerkontrol- og sikkerhed i samarbejde med det civile erhverv. I august 2004 blev der afholdt en workshop om emnet i København, hvor repræsentanter fra 17 forskellige lande og containerindustrien deltog. På workshoppen blev der klarlagt principper for håndteringen af containere til søs, som er ved at blive omsat til skriftlige retningslinjer for det videre samarbejde med industrien. Det danske initiativ har dannet skole for, hvordan man i *PSI*-sammenhæng kan hindre spredning af masseødelæggelsesvåben til terrorister gennem andre transportformer (fly- og landtransport). Danmark er i juli 2005 vært for det kommende møde i Operational Experts Group, hvor det operative samarbejde i *PSI* drøftes.

Der er generelt behov for at styrke det juridiske grundlag for at kunne foretage inspektioner i *PSI*-sammenhæng. Derfor er Danmark aktiv i revideringen af den såkaldte »Suppression of Unlawful Acts against Safety of Maritime Navigation« konvention, der kriminaliserer transport af masseødelæggelsesvåben til søs, og som vil udgøre et væsentligt bidrag til det juridiske grundlag for *PSI*-arbejdet. Det forventes, at den reviderede konvention kan vedtages i oktober 2005.

EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben fra december 2003, der er beskrevet i redegørelsen fra 2004, er fulgt op på en række fronter. *EU* lægger vægt på, at ikke-spredning indgår i aftaler og politisk dialog med tredjelan-

de. *EU* har givet økonomisk støtte til ikke-spredningsprojekter under Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA) og Organisationen mod Kemiske Våben. Rusland har også modtaget støtte med henblik på at beskytte nukleare faciliteter og etablere en effektiv eksportkontrol med produkter og teknologi, der kan anvendes til både civile og militære formål (»dual use«).

Et væsentligt element i *EU's* indsats mod ikke-spredning har været at få de nye medlemslande optaget i de internationale eksportkontrolregimer, som de ikke allerede er medlemmer af. Et vigtigt formål med samarbejdet i eksportkontrolregimerne er at forhindre, at terrorister får adgang til masseødelæggelsesvåben. Samarbejdet er baseret på etablering af fælles retningslinier for eksport af følsomme produkter og teknologier, som, hvis de falder i de forkerte hænder, kan anvendes militært, herunder til masseødelæggelsesvåben. Det er nødvendigt, at alle *EU*-lande er medlem af regimerne, for at regimernes og *EU's* egne regler om eksportkontrol kan fungere tilfredsstillende.

Danmark har engageret sig stærkt i arbejdet med at få optaget de nye medlemslande i eksportkontrolregimerne. I løbet af 2004 blev alle udestående *EU*-lande optaget i Nuclear Suppliers Group (NSG) og Australien Gruppen (AG). De to regimer fastlægger tilsammen regler for eksport af kemiske, biologiske og nukleare produkter og teknologier, som kan bruges til udvikling af masseødelæggelsesvåben. I 2004 var kun ét af de nye medlemslande optaget i Wassenaar Arrangementet (WA), men allerede i april 2005 var alle på nær Cypren blevet medlem. Wassenaar Arrangementet kontrollerer produkter med dobbelt anvendelse og våben. Efter disse fremskridt, har det nu højeste prioritet at få de nye *EU*-lande optaget i Missilteknologiregimet, som kontrollerer produkter, der kan anvendes til udvikling og fremstilling af missiler.

Parallelt med dette arbejde har *EU*-landene i 2004 gennemført evalueringer (såkaldte »peer reviews«) af de nationale regler for udførsel af produkter med dobbelt anvendelse. På baggrund af evalueringerne er der fremlagt en række forslag, som bl.a. har til hensigt at øge sikkerheden for, at produkterne ikke falder i de forkerte hænder efter udførslen fra et *EU*-land. Forslagene forventes at blive gennemført i løbet af 2006.

Danmark tiltrådte i juni 2004 som partner i *G8*-landenes handlingsplan mod spredning af masseødelæggelsesvåben. Handlingsplanen bi-